

Notitie

aan Ing. M.G.F. Groeneveld
Havenbedrijf Rotterdam N.V.

van M.A.J. Grutters

betreft Terreinenscan Containertransferium Alblasserdam

projectnummer 0566.6

datum 10 augustus 2010

bsr
bureau Stadsnatuur Rotterdam

Postbus 23452
3001 KL Rotterdam
telefoon: 010-436 42 22
e-mail: bsr@nmr.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

bezoekadres: Natuurhistorisch Museum
Rotterdam - Westzeedijk 345 (Museumpark)

Inleiding

Op verzoek van het Havenbedrijf Rotterdam N.V. is een quick scan uitgevoerd naar beschermde natuurwaarden op een braakliggend deel van een bedrijfsterrein in de gemeente Alblasserdam. Het gaat om een terrein waarop momenteel het bedrijf Holcim Betonproducten N.V. gevestigd is. Op dit terrein is het Havenbedrijf Rotterdam voornemens een nieuw containertransferium aan te leggen, waarvoor een nieuw bestemmingsplan opgesteld zal worden. Ten behoeve hiervan is voorliggende onderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksgebied wordt begrensd door de rivier de Noord en globaal door de wegen de Hoogendijk en Nieuwland Parc. Het omvat het deel van het terrein van Holcim (Figuur 1) dat niet bebouwd of verhard is, globaal het zuidwestelijk deel van het terrein, inclusief de kades.

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied (rode lijn), dit omvat het gehele terrein van de firma Holcim Betonproducten N.V.

Methodiek

Op 27 juli 2010 is door een ecooloog van bSR een bezoek gebracht aan het terrein. Hierbij is gelet op aanwezigheid van middels de Flora- en faunawet beschermde planten en dieren. Ook is gekeken of het terrein mogelijkheden biedt voor dergelijke soorten welke op moment van bezoek niet vast te stellen zijn gegeven de seizoensactiviteit van de betreffende soort.

Resultaten

Flora

De Grote kaardenbol (*Dipsacus fullonum*) is enige beschermde plantensoort die aangetroffen is op het terrein, de soort is geplaatst op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Andere beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen tijdens het bezoek. In de omgeving komen diverse beschermde (muur)plantensoorten voor op kademuren, maar gezien het feit dat de kade in het onderzoeksgebied bestaat uit een stalen damwandprofiel biedt het onderzoeksgebied voor deze soorten geen mogelijkheden.

Fauna

De (mogelijke) aanwezigheid van beschermde diersoorten is niet vastgesteld. Wel zijn omstandigheden gevonden die leefgebied zouden kunnen vormen voor de beschermde amfibieënsoort Rugstreeppad (*Bufo calamita*), welke in tabel 3 staat van de flora- en faunawet en eveneens is opgenomen in de Europese Habitatrichtlijn. Het betreft een deels nog waterhoudende greppel midden op het terrein (Figuur 2) in combinatie met een zandige bodem en veel schuilmogelijkheden als stenen(hopen) en pallets. Dit laatste vormt de landhabitat voor de Rugstreeppad. In de regio Rotterdam is deze soort beperkt tot de Europoort en Botlek (Grutters 2010) en aangrenzend Voornes Duin en Hoek van Holland, evenals de polders tussen de rivieren Merwede en Lek. In de nabije omgeving van het onderzoeksgebied is de soort bekend uit de polders net ten noorden van de bebouwde kom van Alblasserdam (www.waarneming.nl).

Figuur 2. Waterhoudende greppel.

Figuur 3. Zandig terreindeel Holcim.

In de greppel zijn geen larven of juvenielen van de Rugstreeppad aangetroffen en het optillen van stenen, houten planken, pallets en allerlei ander materiaal in de omgeving leverde ook geen weggekropen dieren op. Medio juli zijn doorgaans nog larven in de voortplantingswateren aanwezig, of kunnen juvenielen op de oever gevonden worden.

Vogels die zijn aangetroffen zijn onder andere Zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*), Witte kwikstaart (*Motacilla alba*) en Kneu (*Carduelis cannabina*). Dit zijn soorten die hier in de periode maart-juli ook broedend gevonden kunnen worden. De eerste twee soorten zijn typische broedvogels van kale, stenige terreinen waar ze onder andere nesten maken in steenhopen. De Kneu broedt mogelijk in de struwelen langs de ruigere delen van het terrein. De ruigten in het terrein bieden in ieder geval voldoende foerageermogelijkheden in de vorm van zaden en knoppen van kruiden. Ook de Putter (*Carduelis carduelis*) werd hier foeragerend aangetroffen. Het wilgenstruweel langs de rivier de Noord en langs de zuidoostzijde van het gebied biedt broedgelegenheid voor deze en nog een aantal meer zangvogelsoorten als Heggenmus (*Prunella modularis*) en Winterkoning (*Troglodytes troglodytes*). In het riet op de oever van de Noord was een Kleine karekiet (*Acrocephalus scirpaceus*) aanwezig (Figuur 4), een soort die in dit type biotoop ook broedt.

Vogelsoorten met een broedplaats die een jaarrond beschermde status geniet zijn niet aangetroffen en deze worden ook niet verwacht.

Figuur 4. Kademuur met zandstrandje en riet.

Figuur 5. Stenenhoop op braakliggend terreindeel.

Conclusie

Flora

De in het onderzoeksgebied aanwezige Grote kaardenbol staat in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat bij ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud voor deze soort geen ontheffing nodig is. Andere beschermde planten zijn niet aangetroffen in het terrein en worden ook niet verwacht.

Fauna

Beschermde diersoorten zijn niet gevonden. Wel biedt het terrein biotoop voor de beschermde Rugstreeppad. Het onderzoeksgebied ligt in een gebied dat vrij goed geïsoleerd ligt van de bekende populatie door de snelweg A15 en de rivier de Alblas. Verder vormen de rivier de Noord en de het dorp Papendrecht een barrière voor de soort om vanuit eventuele in het oostelijke gelegen veenweidegebied gelegen populaties het onderzoeksgebied te bereiken. De soort heeft echter een goed verspreidingsvermogen en het is niet uit te sluiten dat deze op termijn het onderzoeksgebied weet te bereiken. Om te voorkomen dat de soort zich vestigt dienen nog dit seizoen de waterhoudende greppels te worden gedempt, zodat rondzwervende dieren niet op het water af kunnen komen.

Voor alle vogels geldt dat in het broedseizoen zowel op het braakliggend deel als in de omringende struwelen verschillende vogels zullen broeden. Broedende vogels mogen niet worden verstoord, hiervoor kan geen ontheffing worden verkregen.

Eventuele verwijdering van begroeiing of steenhopen dient buiten het broedseizoen plaats te vinden. In dit verband verdient het aanbeveling om begroeiing in het winterseizoen (september-half maart) te verwijderen. Dit om de kans op vestiging van broedende vogels te verkleinen. Indien er toch broedende vogels, nog niet vliegvlugge jongen of bewoonde nesten worden aangetroffen, dienen deze bij lopende werkzaamheden te worden ontzien.

Overigens moet men er rekening mee houden dat wanneer er gekapt of gerooid gaat worden men mogelijk dient te beschikken over een kapvergunning.

Literatuur

Grutters, M.A.J. 2010. Monitoring Rugstreeppad 2009 - Havengebied Rotterdam. bSR-rapport 138. bSR ecologisch advies, Rotterdam.

Kaartmateriaal

Gemeentewerken Rotterdam, Landmeten & Vastgoedinformatie, auteursrecht voorbehouden

© bureau Stadsnatuur Rotterdam | Postbus 23452 | 3001 KL Rotterdam

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
bSR kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.